

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ZŁO i ZŁOTO...

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

„Zło i złoto mają wiele wspólnego” – powiedział Gandalf pewnemu małemu hobbitowi. Miał rację czy nie miał? Tak – bo w rzeczywistości pozajęzykowej (jak nazywają ten świat językoznawcy) ZŁO (jako znaczenie słowa ZŁO) i ZŁOTO (jako znaczenie słowa ZŁOTO) rzeczywiście mają wiele wspólnego: łączy je bolesny i niezaprzeczalny związek przyczynowo-skutkowy... Nie – bo w języku ZŁO nie ma nic wspólnego ze ZŁOTEM, te wyrazy nie mają ze sobą żadnych genetycznych powiązań, a jedynym podobieństwem jest sposób, w jaki słowa te zostały utworzone: ZŁO i ZŁOTO to urzeczownikowione postaci rodzaju nijakiego przymiotników: ZŁO pochodzi od ZŁY, a ZŁOTO od ZŁOTY. Zarówno ZŁY, jak i ZŁOTY to prastowa, obecne we wszystkich językach słowiańskich. Prastowiańskie *zъlъ ‘zły’ wywodzi się jednak z praindoeuropejskiego pnia *gh̥l̥el-, niosącego znaczenie ‘zbaczać z drogi, skręcać, krzywić się’, a *zoltъ ‘złoty’ – z praindoeuropejskiego pnia *ghel- oznaczającego ‘świecić, świecić się, mieć jasną barwę’.